

Przegląd Prasy Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

I. Ustrój państwowy i administracyjny.	str. 1
II. Życie partyjne.	" 1
III. Życie gospodarcze.	" 1
IV. Polityka socjalna i zawodowa.	" 2
V. Stosunek emigracji do ZSRR.	" 3
VI. Notatki i informacje.	" 3

1. USTROJ PAŃSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

PRZED SESJĄ WCISK RSFSR

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 18/10 donosi, że rada komisarzy ludowych RSFSR otrzymała od C.K.W. sowietów tej republiki polecenie opracowania projektu budżetu państwowego RSFSR na rok budżetowy 1927/28. Opracowanie to powinno być zakończone dnia 1-go grudnia r.b.

2. ŻYCIE PARTYJNE.

STOSUNKI W SOWIECKIEJ PARTII KOMUNISTYCZNEJ.

"PRAWDA" z dn. 18/10 ogłasza uchwałę centralnej komisji kontrolującej sowieckiej partji komunistycznej z dn. 28-go września r.b. w sprawie wykluczenia p. Vujovica z partji. Powodem wykluczenia jest odmowa wyjazdu p. Vujovica do Woroneża, dokąd miał się udać z polecenia władz partyjnych.

IBIDEM donosi z Charkowa, iż zjednoczone plenum centralnej komisji kontrolującej i komitetu centralnego ukraińskiej partji komunistycznej powzięło po wysłuchaniu referatów p.p. Czubarę i Kaganowicza, obszerną uchwałę w sprawie sytuacji w sowieckiej partji komunistycznej. Uchwała ta potępia działalność opozycji, uosobionej przez p.p. Trockiego i Zinowjewa, stwierdza, iż opozycjoniści nie zaprzestali swej akcji przeciw rządowej i rozpowszechniają nadal odezwy zawierające szereg ciężkich zarzutów przeciwko rządowi ZSRR i władzom partyjnym, i domaga się wykluczenia opozycjonistów z partji drogą uchwały zjazdu partyjnego.

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 18/10 donosi z Kijowa i Tyflisu o wykluczeniu szeregu członków opozycji z sowieckiej partji komunistycznej. W Kijowie wykluczono z partji 12 osób, przeważnie studentów wyższych uczelni sowieckich oraz udzielono nagane kilku robotnikom centralnych warsztatów kolejowych. W Tyflisie wykluczono z partji 3 urzędników sowieckich.

"SIEGODNIA WIECZEROM" z dn. 18/10 /Ryga, pismo demokratyczne/ donosi z Moskwy, że przed XV zjazdem sowieckiej partji komunistycznej przedsięwzięły władze partyjne wszelkie kroki w celu umożliwienia opozycji wzięcia udziału w zjeździe. Wszyscy opozycjoniści, którzy odmawiają złożenia deklaracji o zrzeczeniu się poglądów opozycyjnych, wykluczani są z partji.

Okręgowa komisja kontrolująca w Moskwie wykluczyła z partji 12 studentów opozycjonistów.

4. ŻYCIE GOSPODARCZE.

KRYZYS OPAŁOWY W MOSKWIE

"WIECZERNIAJA MOSKWA" z dn. 13/10 donosi, iż w Moskwie odczuwa się brak materiałów opałowych, szczególnie drzewa. W związku z tym ceny na opał z każdym dniem wzrastają. Moskiewski gubernialny wydział handlu postanowił powiększyć wóz drzewa do Moskwy, zaś, żeby zmniejszyć spekulację handlowców prywatnych, postanowił dać zezwolenie tym handlowcom na sprowadzanie materiałów opałowych z prowincji do Moskwy.

HANDEL ZSRR Z FRANCJĄ

"PRAWDA" z dn. 18/10 donosi z Odesy, iż dowództwo sowieckiej marynarki handlowej na morzu Czarnym nabyło w Niemczech statek handlowy "Hilton Star", o pojemności 4 tysiące ton. W Odessie została sformowana załoga, która w tych dniach wyjeżdża do Hamburga, skąd przeprowadzi ten statek do Odesy. Po przybyciu statku do Odesy uruchymie zostanie otwarta linja handlowa Odesa-Marsylja.

7-GODZINNY DZIEŃ ROBOCZY

"PRAWDA" z dn. 18/10 omawia w artykule wstępnym zagadnienie wprowadzenia 7-godzinnego dnia roboczego w ZSRR na podstawie zapowiedzi, ogłoszonej przez "manifest" ostatniej sesji C.K.W. sowsietów ZSRR. Pismo zaznacza, że ze strony opozycji sowieckiej partji komunistycznej rozległy się głosy, iż zapowiedź ta jest zwykłą demagogją, nieposiadającą oparcia w rzeczywistości życia gospodarczego ZSRR, i występuje przeciwko temu twierdzeniu, oświadczając, że wprowadzenie 7-godzinnego dnia roboczego w życiu przemysłowym ZSRR jest rzeczą zupełnie możliwą i przyniesie życiu gospodarczemu ZSRR bardzo znaczne korzyści w postaci racjonalizacji produkcji, zmniejszeniu się bezrobocia i t.p. będąc nowym krokiem gospodarki sowieckiej na drodze ku socjalizmowi.

DEMUNICIPALIZACJA WŁASNOŚCI NIEMUCHOMEJ W LENINGRADZIE

"RUL" z dn. 20/10 /Berlin, pismo demokratyczne/ donosi, że gubernjalny wydział gospodarki komunalnej w Leningradzie ogłosił wyniki demunicipalizacji własności nieruchomości w Leningradzie. Od dnia 1-go stycznia 1926 roku do dnia 5-go sierpnia 1927 roku otrzymały władze sowieckie 2749 podań o demunicipalizacji domów mieszkalnych. Na podstawie tych podań zwrócono byłym właścicielom 1385 nieruchomości. Dotyczy to przeważnie nieruchomości, położonych na krańcach miasta. W dzielnicy centralnej miasta nie było ani jednego wypadku zwrotu nieruchomości byłym właścicielom. Przestrzeń mieszkalna w zwróconych byłym właścicielom domach równa się 111,800 metrów kwadratowych, czyli 5% ogólnej przestrzeni mieszkalnej w Leningradzie. Podania o zwrocie nieruchomości w Leningradzie napływają w dalszym ciągu. W gubernji Leningradzkiej dalszej demunicipalizacji nieruchomości miejskich zaniechano.

5. POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

WYSIEDLANIE BYŁYCH OBYWATELI ZIEMSKICH

"IZWIESTJA CİK ZSSR" z dn. 18/10 donosi, że prezydjum C.K.W. sowsietów RSFSR uchwaliło zakończyć w ciągu jednego miesiąca wszystkie sprawy związane z wysiedlaniem byłych obywateli ziemskich z majątków na terytorjum RSFSR. Prezydjum C.K.W. nie będzie przyjmowało więcej do rozpatrywania związanych z tem wysiedlaniem nowych spraw.

OPZYCJA W SOWIETSKICH ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH

IBIDEM z dn. 16/10 ogłasza uchwałę plenum wszechsowieckiej rady centralnej związków zawodowych w Moskwie. Uchwała ta potępia akcję członków ugrupowania opozycyjnego, którzy, jak wynika z uchwały, przemawiali podczas obrad plenum przeciwko polityce rządu ZSRR. Uchwała oskarża opozycję o bliskość ideową do ugrupowania mieniszewików na emigracji, reprezentowanego przez pismo berlińskie "Sozialistischeskijskij Wiestnik" i zapowiada bezwzględna walkę z opozycją w związkach zawodowych.

"RUL" z dn. 20/10 /Berlin, pismo demokratyczne/ donosi z Leningradu, że centralna rada sowieckich związków zawodowych uznała konieczność wydalania z organizacyj zawodowych tych członków, którzy, jako członkowie partji komunistycznej, zostaną wydaleny z tej partji wskutek udziału w akcji opozycyjnej. Były komunista Vujovic, który był członkiem rady gubernjalnej związków zawodowych w Moskwie, wykluczony został ze składu tej rady.

7. STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

ECHA REWELACJI P.P.BURCEWA I SZULGINA

"BORBA ZA ROSSIJU" z dn. 15/10 /Paryż, kierunek umiarkowano-demokratyczny i wyraźnie przeciwsowiecki/ ogłosiło oświadczenie redakcji tego pisma w sprawie rewelacji p.Burcewa o prowokacji GPU. Redakcja oświadcza, że rewelacje p.Burcewa zostały ogłoszone przezeń w piśmie "Illustrirowannaja Rossija" bez porozumienia z grupą polityczną, do której p.Burcew należy i że grupa ta uznaje ogłoszenie tych rewelacji za rzecz przedwczesną.

"IBIDEM" ogłasza artykuł p.Nielgunowa, który oświadcza, że wypadki prowokacji są rzeczą nieuniknioną we wszelkiej walce politycznej i że, wobec stwierdzenia prowokacji GPU w stosunku do pewnych organizacji monarchistycznych emigracji rosyjskiej, organizacje te powinny oprzeć swoją działalność na nowych podstawach. Jednocześnie porusza p.Nielgunow zagadnienie wymiany informacji politycznej pomiędzy poszczególnymi ugrupowaniami emigracji rosyjskiej.

"RODNAJA ZEMLE" z dn. 15/10 /Paryż, pismo związku narodowo-rewolucyjnego pod redakcją byłego członka Dumy Państwa p.Grzegorza Aleksiejskiego/ oświadcza, że ogłoszenie rewelacji p.Burcewa miało na celu jedynie wytworzenie niezdrowej sensacji. Emigracja rosyjska powinna zaprzestać hałasu, wytworzonego dookoła sprawy tajnej podróży p.Szulgina do ZSRR i zająć się wyświeceniem sprawy prowokacji GPU w centralach przeciwsowieckiej akcji politycznej.

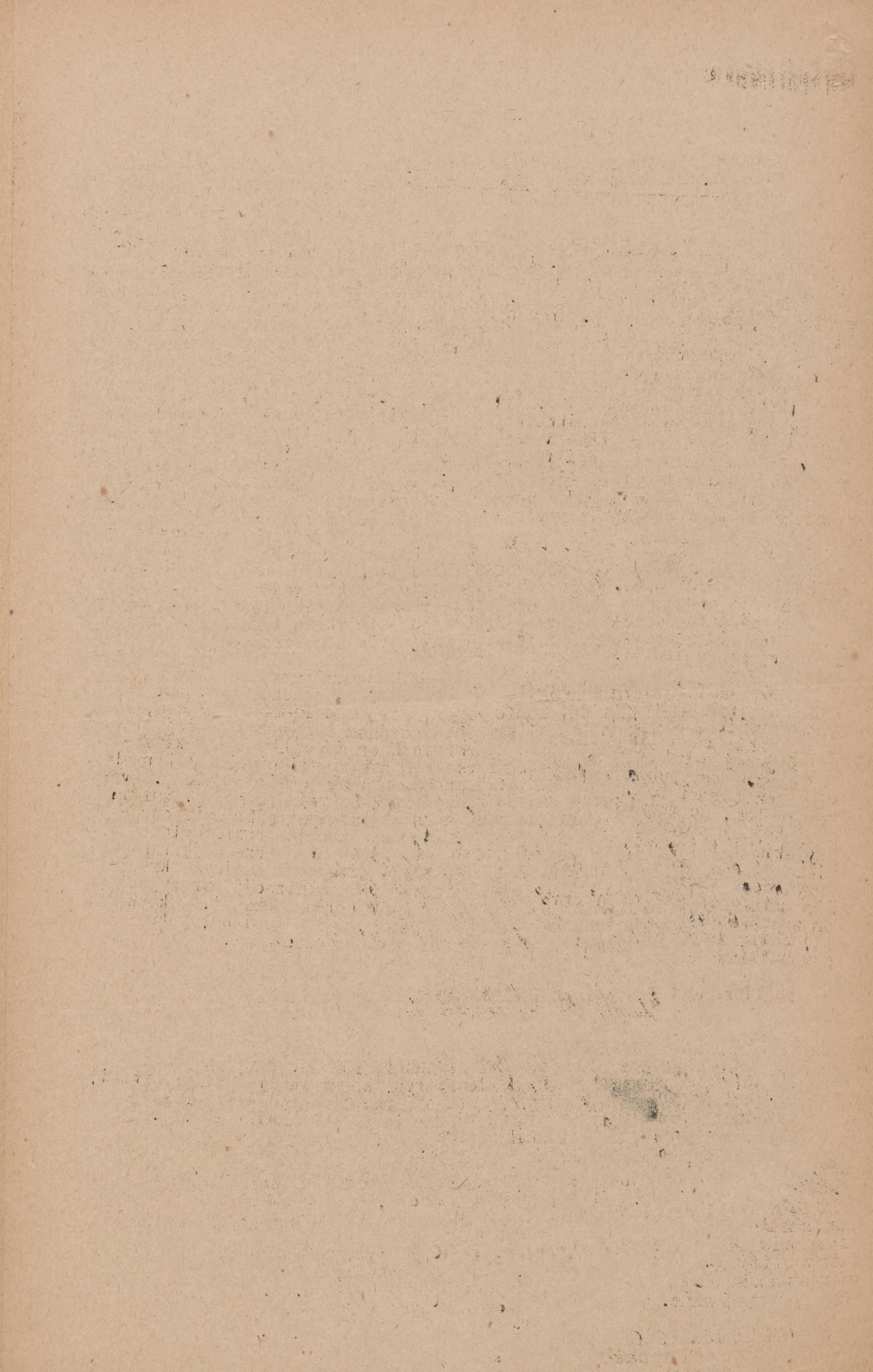
"SIEGODNIA" z dn. 19/10 /Ryga, pismo demokratyczne/ omawia w artykule wstępnym ogłoszone przez pismo "Rossija" oświadczenie p.Szulgina w sprawie jego rzekomo tajnej podróży do ZSRR. Pismo oświadcza, że ugrupowania republikańskie i socjalistyczne emigracji rosyjskiej widzą w całej tej sprawie dowód bezwzględnie mylnego kierunku polityki monarchistów rosyjskich, akcja których prowadzi nieuniknienie do kontaktu z prowokatorami GPU. "Siegodnia" omawia następnie oświadczenie p.Struwego o tem, że organizacja "Trust", zapomocą której dokonał p.Szulgin swej tajnej podróży do ZSRR, oparta była na ideowym podkładzie eurazyjskim i twierdzi, iż przekonany jest, że w danej sprawie było o wiele więcej prowokacji niż eurazyjanizmu. Pismo przestrzega jednak przywódców ruchu eurazyjskiego na emigracji przed ewentualnym wkradaniem się agentów-prowokatorów GPU do szeregów organizacji eurazyjskiej oraz przed próbą obalenia rządu ZSRR drogą kontr-prowokacji. Taktyka ta, o ile istnieje, - powinna, zdaniem pisma, być potępiona, jako objaw, sprzeciwiający się moralności i zasadom życia społecznego.

9. NOTATKI I INFORMACJE.

Z ŻYCIA ROSYJSKIEJ EMIGRACJI MONARCHISTYCZNEJ.

"RUSSKOJE WREMIA" z dn. 18/10 /Paryż, kierunek liberalny/ donosi, że najwyższa rada monarchistyczna na emigracji rosyjskiej w Paryżu stara się o osiągnięcie porozumienia pomiędzy zwolennikami w.ks.Nikołaja Nikołajewicza a zwolennikami pretendenta do tronu rosyjskiego w.ks.Cyryla Włodzimierzowicza. Porozumienie to ma być oparte na uznaniu praw w.ks.Cyryla Włodzimierzowicza do kierowania całym ruchem monarchistycznym emigracji rosyjskiej. Najwyższa rada monarchistyczna miała się zwrócić do prezesa synodu biskupów rosyjskich na emigracji metropolity Antonjusza z propozycją udania się do Choigny, miejsca zamieszkania w.ks. Nikołaja Nikołajewicza, w celu skłonienia go do tego porozumienia.

"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 17/10 /Paryż, kierunek republikańsko-demokratyczny pod redakcją p.Milukowa/ donosi, że prezes najwyższej rady monarchistycznej p.Krupieński zaproponował w.ks.Cyrylowi Włodzimierzowiczowi porozumienie dwóch głównych odłamów rosyjskiej emigracji

monarchistycznej na podstawie uznania praw jego syna, 10-letniego w.ks. Włodzimierza Cyrylowicza, do tronu rosyjskiego. W.ks. Cyryl miał tą propozycję odrzucić.

ZYCIORYS P. DOWGALEWSKIEGO

IBIDEM z dn. 15/10 podaje życiorys p. Dowgalewskiego, następcy p. Rakowskiego na stanowisku ambasadora ZSRR w Paryżu. Według pisma, p. Dowgalewski jest synem urzędnika pocztowego, wychowawcą instytutu technologicznego w Petersburgu, inżynierem elektro-technikiem. Do partji bolszewickiej należy od chwili jej ukonstytuowania się. Karany był przez rząd carski zesłaniem na Syberję, od roku 1910 pracował, jako inżynier na emigracji w Belgji, wrócił do Rosji po rewolucji marcowej w roku 1917. Po rewolucji październikowej objął urząd zastępcy komisarza ludowego poczt i telegrafów, awansował następnie na stanowisko komisarza ludowego poczt i telegrafów, w roku 1923 objął stanowisko prezesa sowieckiej misji handlowej w Szwecji, został następnie przeniesiony na stanowisko posła ZSRR w Sztokholmie i, w roku 1926 na stanowisko posła sowieckiego w Tokio. Do komitetu centralnego sowieckiej partji komunistycznej p. Dowgalewski nie należał i nie należy. Uchodzi za zwolennika t.zw. większości partji!

EGZEKUCJE W OBWODZIE D ONSKIM

"RUL" z dn. 20/10 /Berlin, pismo demokratyczne/ donosi z Rostowa nad Donem, że władze sowieckie skazały w tym mieście na karę śmierci niejakich Agapowa, Krowalowa, Mielikowa i Szuwanickiego, pod zarzutem "bandytyzmu politycznego". Wyrok ten wykonano.

ARESZTOWANIE W MOSKWIE

"SIŁGODNIA" z dn. 18/10 /Ryga, pismo demokratyczne/ donosi, że w Moskwie ogłoszono komunikat zjednoczonego państwowego urzędu politycznego /OGPU/ w sprawie wykrycia organizacji szpiegowskiej, która pozostawała rzekomo w kontakcie z byłym urzędnikiem angielskiej misji handlowej w Moskwie p. Shernock. W sprawie tej aresztowano braci Cyryla i Włodzimierza Prowe, radcę prawnego rewolucyjnej rady wojennej sił zbrojnych ZSRR Korepakowa oraz niejakich Podreskowa i Nanowa.

ZAJŚCIE NA ODCZYCIE P. ABRAMOWICZA

IBIDEM donosi, że podczas odczytu przywódcy rosyjskich socjalistów-mienszewików na emigracji w Dźwińsku, wygłoszonym z okazji 30-lecia stronnictwa żydowskiego "Bund", do którego p. Abramowicz w swoim czasie należał, doszło w wypełnionej przez publiczność żydowską sali do poważnego zajścia. Niewykryci sprawcy wywołali wybuch kilku petard oraz wypełnionej gazem trującym bomby. Wśród publiczności powstał popłoch, stłumiony przez władze policyjne.

ZMIANY W KODEKSIE KARNYM RSFSR

IBIDEM z dn. 19/10 donosi z Moskwy, że rada komisarzy ludowych RSFSR rozpatrzyła opracowany przez komisariat ludowy sprawiedliwości projekt zmiany w kodeksie karnym RSFSR. Zmiany te oparte będą na zasadach ogłoszonych w "manifestie" C.K.W. sowieckich ZSRR.

Wobec tego, iż zaprenumerowane pisma sowieckie będą nadchodziły z dniem 1-go listopada r.b., należyte wykorzystanie prasy sowieckiej nastąpi po wskazanym terminie.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
CHICAGO, ILLINOIS

RECEIVED
JAN 10 1950
FROM
DR. J. H. COOPER
SUBJECT
POLYMERIZATION OF VINYL MONOMERS
IN AQUEOUS SOLUTION

TO
DR. J. H. COOPER
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS

RECEIVED
JAN 10 1950
FROM
DR. J. H. COOPER
SUBJECT
POLYMERIZATION OF VINYL MONOMERS
IN AQUEOUS SOLUTION

TO
DR. J. H. COOPER
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS

RECEIVED
JAN 10 1950
FROM
DR. J. H. COOPER
SUBJECT
POLYMERIZATION OF VINYL MONOMERS
IN AQUEOUS SOLUTION

TO
DR. J. H. COOPER
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS